

Samenvatting online meetup

Van idee naar aanvraag: Ontdek de wereld van subsidies

Met Freek Smedema
van RVO



Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland



Wie is RVO en waar gaat deze sessie over?

Freek Smedema van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) gaf een overzicht van het Nederlandse subsidielandschap voor bedrijven, met de focus op circulaire economie en energietransitie. RVO voert beleid uit op drie transitie: klimaat en energie (CO₂-reductie, duurzame energieproductie, circulaire ketens), duurzame landbouw en voedselsystemen, en een toekomstbestendige, digitale economie.

Overheidssteun komt in verschillende vormen: directe subsidies (cash), fiscale voordelen, leningen tegen gunstige voorwaarden en borgstelling richting banken.

Hoe werkt een subsidieregeling in de praktijk?

Een regeling wordt gepubliceerd met een openings- en sluitingsdatum. RVO vertaalt de juridische tekst naar begrijpelijke informatie, handleidingen en formulieren op rvo.nl, en heeft een Klantcontact-afdeling die vragen beantwoordt.

- **Belangrijkste spelregel:** een aanvraag moet ingediend zijn voordat je een verplichting aangaat (bijvoorbeeld een bestelling doet). Zodra je hebt ingediend mag je starten, je hoeft de uitslag niet af te wachten.
- **Sluitingsdata zijn hard:** te laat indienen betekent dat je project dat jaar geen kans meer maakt

Er zijn twee manieren waarop RVO aanvragen beoordeelt:

- **Tender:** na de sluitingsdatum worden alle complete aanvragen gerangschikt (vaak door een externe adviescommissie) en krijgen de beste projecten het budget.
- **First come, first serve:** aanvragen worden op volgorde van compleetheid behandeld. Een goed project dat laat compleet is, kan alsnog naast budget grijpen

Na de aanvraag volgt een uitslag binnen 8 weken (first come, first serve) of 13 weken (tender), met vaak een verlenging van diezelfde termijn. Bij een positieve beschikking is het belangrijk om de administratie tijdig af te stemmen met de accountant: wijzigingen vooraf melden bij RVO gaat gemakkelijk, achteraf niet.

Welke regelingen kwamen aan bod?

- **WBSO:** loonkostensubsidie voor R&D, 15 tot 50% van de kosten, laagdrempelig.
- **Innovatiekrediet:** risicodragend krediet richting een prototype, met kwijtschelding bij mislukking.
- **MOOI:** voor grote consortia, minimaal 2 miljoen euro aan kosten en minstens drie partijen, gericht op verduurzaming.
- **EKO:** laagdrempeliger dan MOOI, minimaal twee partijen waarvan minstens één bedrijf.
- **DEI+:** CO₂-reductie door innovatie, gericht op pilot- of demoprojecten, ook voor circulaire

ketens en biobased grondstoffen.

- VEK: investeringssubsidie voor bewezen technologie die nog niet breed wordt toegepast.
- Haalbaarheidsstudie: voorafgaand aan DEI+ of VEK, gericht op techniek, business case en vergunbaarheid.
- CPNL (Circulair Plastic NL): open tot 6 oktober, voor onderzoeksprojecten en showcases, minimaal twee partijen.
- MIA/Vamil en EIA: fiscale voordelen bij investeringen in apparatuur op de energie- of milieulijst, te melden binnen drie maanden na bestelling.
- SDE++: exploitatiesubsidie die de onrendabele top afdekt voor een periode van 12 tot 15 jaar.

Tips voor een sterke aanvraag

- Dien op tijd en compleet in, en regel e-herkenning ruim van tevoren.
- Laat je projectidee vooraf toetsen via het formulier op rvo.nl.
- Beschrijf de technische haalbaarheid concreet: schaal, grondstoffen verwachte resultaten en openstaande onderzoeksvragen.
- Onderbouw de innovatie: wat is de huidige stand van de techniek, welke stap zet je, en welke knelpunten spelen nog?
- Toon de business case aan met heldere aannames en eventueel intentieverklaringen van afnemers.
- Vermijd marketingtaal: noem concreet man en paard en onderbouw claims.

Wanneer stap je in met subsidie in je innovatietraject?

Rein Hintzen vroeg hoe je bepaalt wanneer je subsidie betreft bij een idee, en of je eerst zelf moet investeren voordat een project subsidiabel wordt.

Freek: dit hangt af van de regeling. Voor een regeling gericht op onderzoek in het lab (zoals WBSO) is vooronderzoek niet nodig. Voor een regeling gericht op een pilot en eerste toepassing in de praktijk (zoals DEI+) is aantoonbaar vooronderzoek wel vereist.

Hoe vind je welke regelingen van toepassing zijn?

Rvo.nl biedt een overzicht, maar zoeken kost tijd. Klantcontact van RVO kan hierbij helpen, net als een subsidieadviseur.

Daarnaast zal CPF drie keer per jaar een overzicht maken van open en aankomende subsidies voor CPF-leden.

Hoe staat RVO tegenover subsidieadviseurs?

RVO staat hier neutraal in en geeft geen voorkeur voor het ene of andere bureau. Er komen

zowel goede als slechte aanvragen van ondernemers die het zelf doen, als van adviesbureaus. Advies: zorg er bij innovatieprojecten voor dat de adviseur technische achtergrond heeft, anders mist de aanvraag diepgang.

Wat telt precies als 'verplichting aangaan'?

Een schriftelijke of mondelinge opdrachtbevestiging telt als een verplichting. Vooronderzoek met een extern bureau telt daar niet in mee.

Mag je starten voor de beschikking binnen is?

Bij Nederlandse regelingen mag je starten vanaf het moment van indiening. Bij Europese regelingen moet je wachten op de beschikking voordat je mag starten.

Mogen buitenlandse partners meedoen?

Een deelnemer uit België vroeg naar de mogelijkheden voor buitenlandse partners. Buitenlandse universiteiten en kennisinstituten mogen zelf subsidie aanvragen in Nederland. Buitenlandse bedrijven mogen dat niet, maar kunnen wel voor eigen rekening meedoen of als uitbestedingspartner (subcontractor) worden ingehuurd. Freek bevestigde dat een extern R&D-centrum op die manier kan worden opgevoerd.

Werkt RVO samen met brancheorganisaties?

Soms, vooral voor presentaties en het aandragen van projectideeën. Een structurele samenwerking vanuit zijn team is er niet.

Kun je zonnepanelen bij buitenlandse leveranciers subsidiëren?

Niet via de duurzaamheidsregelingen, omdat de CO2-reductie in Nederland moet plaatsvinden. Mogelijk is er wel iets te regelen via het exportinstrumentarium.

Mag je subsidies stapelen?

Cumulatie betekent dat je twee keer subsidie krijgt over dezelfde kosten. Dat mag in beperkte mate.

- Bij nationale regelingen wordt de eerste subsidie afgetrokken van de tweede, waardoor stapelen niet altijd voordeel oplevert.
- Bij Europese regelingen zijn de cumulatieregels ruimer. Het blijft in alle gevallen maatwerk.

Is er steun voor de operationele fase van ketensamenwerking?

Rein bracht in dat mkb-bedrijven vaak terugschrikken voor ketensamenwerking vanwege de tijdelijke kosten zonder opbrengst op de korte termijn.

Freek: er was een regeling voor circulaire ketenprojecten (maximaal 25.000 euro per partij), maar die is dit jaar gesloten wegens gebrek aan budget. Het is onduidelijk of deze terugkomt. Organisaties zoals CPNL en Energy Innovation NL proberen partijen wel bij elkaar te brengen, maar de economische realiteit blijft een drempel.

Dit inzicht is waardevol voor alle bedrijven: een enthousiaste early adopter kan veel meer waard zijn dan je formele ordergroottes suggereren.

Belangrijkste inzichten

- RVO biedt een breed palet aan regelingen voor innovatie, verduurzaming en circulaire economie.
- De meeste regelingen vereisen dat je nog niet begonnen bent: vroeg instappen loont.
- Ketensamenwerking is subsidiabel, maar operationele kosten in de opstartfase zijn lastig te financieren via subsidies.
- Klantcontact van RVO is laagdrempelig en accuraat: bel of mail voordat je een aanvraag schrijft.
- Denk vanuit welke activiteiten in je bedrijf subsidiabel zijn, in plaats van vanuit welke regelingen er bestaan. Dat maakt het onderwerp een stuk toegankelijker.
- Begin klein met data en rapportage en bouw daarop voort.

Benieuwd hoe Circular Plastics Foundation jou verder kan helpen met betrekking tot subsidies?

Neem contact op met:

Susana Gomes Santana
s.gomessantana@kplusv.nl
06-1842 1474

